

S. SAYISI : 70

1952 Yılı

Devlet Üretim Çiftlikleri G. M.
Bütçesi

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/274)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-2177, 6/3853

30 . XI . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 29 . XI . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1952 yılı Bütçe gerekçesi

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Katma Bütüesinin gider ve geliri, ilişik Bütçe Kanunu taslağı ve eklerinde de müşahede buyurulacağı üzere 3 465 989 liradan ibarettir.

Giderlerle gelirler birbirine denktir. Gider ve gelir bütçelerinden her biri üzerinde aşağıda ayrı ayrı durulmuştur.

A : 1) Gider Bütçesi :

İkinci kısım :

B. M.

201	11-13	On birinci maddede merkez memurları aylıkları 323 400 lira ile 13 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi memurları aylıkları 941 700 lira, 5433 sayılı Kanuna bağlı bir ve iki sayılı cetveller tutarından, Bütçe Kanunu taslağının 5 nci maddesi gereğince (L) cetveline alınan kadroların tutarı hariç tutularak konulmuştur.
	21-23	21 nci maddede merkez memurları açık aylığı 2 000 lira ile 23 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi memurları açık aylığı 3 000 lira ödenek bütçe yılı içinde açığa çıkarılacak memurlar henüz belli olamayacağından takribi konulmuştur.
202	21-23	21 nci maddede Merkez Hizmetlileri ücreti 103 680 lira ile 23 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi hizmetlileri ücreti 300 900 lira ödenek, Bütçe Kanunu taslağının 4 ncü maddesinde sözü edilen (D) cetvelindeki hizmetliler kadrolarının tutarıdır.
203	11-13	11 nci maddede merkez geçici hizmetlileri ücreti olan 41 100 lira ödenek, Bütçe Kanunu taslağının 4 ncü maddesinde yetki istenen geçici hizmetlilere ait olup tasfiye işlerinde, 13 ncü maddedeki 13 500 liralık ödenekte kurs öğretmenlerine ait olup bu işlerde çalıştırılacaklardır.

B. M.

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğüne eski idarelerden birçok eski hesaplar devretmiş ve bunlar da 1951 yılı içerisinde ikmal edilememiş olduğundan merkezde ve işletmelerde eski yıllardan kalmış bu gibi işlemleri inceleyip sonuçlandırmak üzere geçici olarak bu tasfiye ekiplerinin çalıştırılması zaruri ve faydalı görülmektedir.

- 206 11-33 11 nci maddede merkez memurları çocuk zammı 11 000 lira, 13 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi memurları çocuk zammı 28 000 lira, 21 nci maddede merkez memurları doğum yardımı 2 000, 23 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi memurları doğum yardımı 4 000 lira, 31 nci maddede merkez memurları ölüm yardımı 3 000, 33 ncü maddede işletmeler ve merkez atelyesi memurları ölüm yardımı 6 000 lira önceden hesaplanması mümkün olamadığından takribî olarak konulmuştur. 40 nci maddede yakacak zammı 750 lira ödenek Muş İlinde kurulmuş olan Devlet Çiftliğinde görevlendirilen memurlarla 1952 yılı içinde yüksek râkımlı bölgelerde çalıştırılan memurlar için konulmuştur.
- 209 11 5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödeme karşılığı % 5 emekli ve % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları 91 832 lira ödenek 201 nci bölümün 11 ve 13 ncü ve 202 nci bölümün 11 ve 23 ncü maddelerinde yer alan memur ve hizmetliler aylık ve ücretleri tutarının % 5,5 olarak hesaplanmıştır.
- 12 Emekli Sandığına yapılacak % 1 ek karşılığı 16 697 lira 201 nci bölümün 11 ve 13 ncü ve 202 nci bölümün 21 ve 23 ncü maddelerinde yer alan memur ve hizmetliler aylık ve ücret tutarının % 1 i olarak hesap edilmiştir.
- 13 Bu maddeye konulan 16 500 lira ödenek emekliye ayrılacaklar için takribî olarak konulmuştur.
- 14-15 14 ncü maddede sandık yönetim giderleri için emekli keseneğinin 0,0504 nispetinde 4629 lira konulmuştur. 15 nci diğer ödemeler maddesine 1 000 lira konulması ilerde vukuu melhuz giderler içindir.
- 210 Temsil ödeneği : 2 100 lira, aylık 175 lira üzerinden hesaplanmıştır.
- 218 5433 sayılı Kanununun 27 nci maddesi gereğince veznedar ve yardımcılarına verilecek kasa tazminatı 10 000 lira bu ödenek veznedar aylıklarının bir yılının % 25 ilâ % 15 i arasında vasati olarak hesaplanmıştır.
Üçüncü kısım :
- 301 10-60 Merkez giderleri : 10 ncü maddede kırtasiye 4 000 lira, 20 nci maddede döşeme 600 lira ve 30 ncü demirbaş 900 lira, 40 nci maddede öteberi giderleri 5 000 lira, 50 nci maddede aydınlatma 2 500 lira, 60 ncü maddede ısıtma 4 500 lira konulmuştur. Bu ödeneklerin hesabında 1950 yılındaki bu çeşit masraflar ve bütçe yılı zarfında yapılması mümkün tasarruflarla ihtiyaçlar göz önünde tutulmuştur.
- 302 10-60 İşletmeler ve merkez atelyesi büro giderleri : 10 ncü maddede kırtasiye 10 000 lira, 20 nci maddede döşeme 2 000 lira, 30 ncü maddede demirbaş 4 000 lira, 40 nci maddede öteberi giderleri 5 000 lira, 50 nci maddede aydınlatma, 10 000 lira, 60 ncü maddede ısıtma 25 000 lira ödenek konulmuştur.
Bu ödeneklerin hesabında geçen yılın bu çeşit masrafları ve bütçe yılı zarfında yapılması mümkün tasarruflarla ihtiyaçlar göz önünde tutulmuştur.
- 303 Basılı kâğıt ve defterler 15 000 lira bütçe yılı içinde mümkün olan kısıntılar göz önünde tutularak hesaplanmıştır.

B. M.

- 304 11-23 11 nei maddede merkez posta ve telgraf ücretleri 5 000 lira, 13 neü maddede işletmeler ve merkez atelyesi, posta telgraf ücretleri 4 000 lira, 21 nei maddede merkez daireleri telefon, başka haberleşme ücreti 7 000 lira, 23 neü maddede işletmeler ve merkez atelyesi telefon, başka haberleşme ücreti 2 000 lira geçen yılın giderleri göz önünde tutularak konulmuştur.
- 305 11-13 Kira bedelleri : 11 nei maddede merkez için 9 750 lira, 13 neü maddede işletmeler ve merkez atelyesi için 3 500 lira 1950 yılındaki giderler göz önünde tutularak konulmuştur.
- 306 Giyeecekler : 2 000 lira merkez şoför ve odacı gibi hizmetlilerin elbise ve ayakkabıları karşılığıdır..
- 307 10-20 10 neu maddede sürekli görev yolluğu 10 000 lira merkez işletmeler için ve 20 nei maddede geçici görev yolluğu 30 000 lira yine merkez ve işletmeler için geçen yıl giderleri göz önünde tutularak konulmuştur..
- 30 Müfettişler yolluğu : 15 000 lira teftiş kurulu başkan ve müfettişlerinin 1952 yılı teftiş programına göre hesaplanmıştır.
- 40 Yabancı memleketler yolluğu 1 lira, ileride vukuu melhuz giderlere bütçede yer vermek maksadiyle konulmuştur.
- 308 11-13 4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları: 11 nei maddede Merkez 4 000 lira, işletmeler ve merkez atelyesi 8 000 lira kanuna müsteniden memurların tedavi ve yol giderleri karşılığı olup takribî olarak hesaplanmıştır.
- 309 21-22 21 nei maddede merkez taşıtları işletme giderleri 5 000 lira 22 nei maddede merkez taşıtları onarma giderleri 1 200 lira hizmet taşıtlarına aittir.
Dördüncü kısım :
- 403 Genel müdürlük teşkilâtını görecek yerli ve yabancılar için sarfedilecek giderlerle buna benzer diğer giderler karşılığı olarak 5 000 lira takribî konulmuştur.
- 407 30 Geri verilecek para olarak konulan 250 lira Genel Muhasebe Kanununun 48 nei maddesi ile ilgili bulunan giderlere aittir.
- 40 Mahkeme harçları 1 000 lira tahakkuku vukuuna bağlı bulunduğundan takribî olarak konulmuştur.
- 419 Mahkeme giderleri 10 000 lira tahakkuku vukuuna bağlı hususattan bulunduğundan takribî olarak konulmuştur.
- 451 10 Satınalma ve abone için konulan 2 000 lira teşkilât elemanlarına faydalı bilgileri ihtiva eden gazete, dergi, kitap alımı ve abone bedelleri karşılığıdır.
- 20-30 20 nei maddede 1 000 lira çeşitli giderler ve 30 neu maddede 4 000 lira çiftçiye yeni ziraat usullerini ve çeşitlerini tanıtmak ve 5433 sayılı Kanunun 2 nei maddesinin (F) fıkrası gereğince Genel Müdürlüğün görevleri konusuna giren işlerde öğretici mahiyette yayınlar yapmak içindir.
- 456 Düşünülmiyen giderler için 5 000 lira ödenek Genel Muhasebe Kanununun 38 ve 59 neu maddeleri gereğince kullanılmak üzere bütçenin öteki bölüm ve maddelerinde tasavvur edilmiyen hizmetleri karşılayacaktır.
- 458 Fuar ve sergilere idarenin iştirakini temin maksadiyle 6 000 lira konulmuştur.
- 461 Pasif korunma karşılığı olarak 5 000 lira konulmuştur.

B. M.

- 476 Açılacak kursların her türlü giderlerine karşılık olmak üzere 93 500 lira konulmuştur.
Beşinci Kısım :
- 501 1951 yılında tahakkuk edecek borçları karşılamak üzere 1 500 lira konulmuştur.
- 502 Geçen sene olduğu gibi bu sene de 25 000 liradır. Bu tahsisat Genel Müdürlüğün 1950 yılı borçları ile mülga idarelerin faaliyetlerinden doğacak ilâmlı borçları karşılamak üzere konulmuştur.
Altıncı Kısım :
- 601 Mülga Zirai Kombinalar İdaresi işletmelerinde çalışırken ölen veya sakatlananlara yapılacak yardımlar için 15 000 lira konulmuştur.
- A/2) Yatırımlar :
- 701 İdare binaları ile memur lojmanlarının tamire muhtaç olanlarının onarma giderleri karşılığıdır.
- 741 10 1952 yılı içinde işletmelerde de yapılması zaruri olan idare binaları ile İzmir Fuarında yapılacak pavyon ilâvesi karşılığı olarak 90 000 lira konulmuştur.
- 20 1952 yılında işletmelerde yapılması zaruri görülen memur lojmanları karşılığı olarak 526 800 lira konulmuştur.
- 742 Dağıtma tesisleri karşılığı olarak 500 000 lira konulmuştur.

B) Gelir Bütçesi :

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1952 yılı Gelir Bütçesi maddesiz 3 bölüme dağılmış 3 465 989 liradan ibarettir. 5433 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi katma bütçe giderlerinin tamamını döner sermayenin yıllık sâfi gelirinden karşılanmasına âmirdir. Bu hükme uyularak gider bütçesi genel toplamı olan 3 465 989 liranın bir tek bölüm halinde gelir bütçesine konulmasıyla yetinmekte yerinde olmakla beraber giderleri katma bütçeden sağlanan memur lojmanlarından elde edilecek gelirlerin de katma bütçeye ait olması tabîi görülerek ve bunun için de ayrı bir bölüm açılmış ve 3 000 lira gelir tahmin olunmuştur. Ayrıca her müessesede olduğu gibi bu idarenin de meselâ akitler ahkâmına riayetsizlik halinde teminatların irat kaydedilmesi gibi çeşitli geliri de olabileceği düşünülerek bu adlara bir üçüncü bölüm ilâve edilmiş ve bundan da 2 000 lira gelir tahmin olunmuştur. Böylece gider bütçesi genel toplamı olan 3 465 989 liradan gelir bütçesine yukarıda arzedilen iki bölümdeki 5 000 lira çıktıktan sonra kalan ve gelir bütçesinin birinci bölümüne geçirilen 3 460 989 liranın döner sermayenin 1952 yılı sâfi gelirinden ayrılacak miktarla karşılanacağı tahmin olunmaktadır.

C) Hulâsa ve netice :

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü Bütçesindeki ödeneklerle kanunun kendisine tahmil ettiği vazifeleri ve dolayısıyla memleket ziraatinin kalkınmasında kendisine düşen hizmetleri yerine getirmeye titizlikle çalışacaktır.

Rapor

17 . I . 1952

Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1952 mali yılı Bütçesini inceledim.

Bu genel müdürlük, Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu ile Zirai Kombinalar Dairesini birleştirerek yeni bir bünye ve hüviyet kazandıran 7 . VI . 1949 tarihli ve 5433 sayılı Kanunla vücut bulmuş ve 1 . III . 1950 tarihinde de çalışmaya başlamış olduğuna göre ikinci yıl bütçesini tamamlamış bulunacaktır.

1 . III . 1950 tarihinde çalışmaları sona eren yukarıda adları yazılı her iki müessesenin devir ve kaynaştıkları zamandaki varlıklarını topyekûn olarak gözden geçirecek olursak :

Devlet Ziraat İşletmelerinin dokuz çiftlik, fabrika ve müesseseler tutarı olarak 17 780 751 lira varlık, ve geçen yıllar zararı olarak da 2 418 133 lira devrettiği görülür.

Bir müddet sonra kabul olunan 5659 sayılı Orman Çiftliği Müdürlüğü Kanuniyle de bu müdürlüğün sermayesinin teşekkülü için Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü ödenmiş sermayesinden 1 000 000 liranın iadesi mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Zirai Kombinalar Dairesine Millî Korunma Kanununun 39 ve 42 nci maddelerindeki yetkiye dayanarak muhtelif tarihlerde fondan verilen ve yekûnu 9 844 567 lirayı bulan ödenmiş sermaye mukabili olarak bu dairenin Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğüne devrelediği kıymet tutarı 19 442 367 lirası nakit ve 48 917 114 lirası makine, alet, tesis ve ambar stokları karşılığı olmak üzere 68 359 481 liradır.

Yurtta çiftliğin verimini artırmak, çeşitlendirmek ve vasfını yükseltmek amacı ile iyi tohumluk, damızlık ve fidan ihtiyacını sağlamak, zirai sahada çiftçiye örneklik ve öğreticilik yapmak üzere kurulmuş olan Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün bugün 17 yerde tesisleri ve Ankara'da da bir merkez atelyesi vardır. Kuruluş tarihi olan 1 . III . 1950 de devraldığı arazi varlığı 5.050.021 dekar olup ekilebilen miktar 4.400.915, kültür altına alınan miktarı ise 1.962.257 dekadır. Birkismini terketmiş olmaları dolayısıyla 28 . XII . 1951 tarihinde mevcut kültür arazisi miktarının ise 1.894.555 dekar olduğu anlaşılmaktadır. 167.559 dekar da merası vardır. 1951 - 1952 ekim plânına göre hububat, bakliyat, pancak, pamuk gibi kışlık ve yazlıklar dâhil olduğu halde ekime hazırlanan saha miktarı 1.036.733 dekar olup bunun kışlık kısmına isabet eden 1.013.973 dekardan 934.000 dekarı bugüne kadar ekilmiş bulunmaktadır.

1950 - 1951 yılında kışlık ve yazlık olarak ekilmiş olan miktar ise 956 733 dekar idi.

Hububat ziraatı, müessesesi istihsalâtının hemen % 90 nispetini teşkil etmektedir.

• 1950 yılı içinde elde edilen buğday, arpa, yulâf, çavdar ve mısır istihsalâtı yekûnu 95 950 798 kilo olup 1951 yılı mahsul yekûnu ise 99 140 000 kilodur.

1950 yılının maliyeti, bilânço rakamlarına göre bir kilo buğdayda 17.75, arpada 15.96, yulafta 17.00, çavdarda 24.26, mısırdaki ise 17.40 kuruştur.

Dekar verimi ise buğdayda 101,897, arpada 104,699, yulafta 97,478, çavdarda 61,597, mısırdaki 200,364 kilodur ki, bu rakamların biraz daha yüksek olmasını gönül arzu ederdi.

1950 yılında 5254 sayılı Kanun hükmüne göre Ziraat Bankası vasıtasıyla ve borçlandırmak suretiyle muhtaç çiftçilere tohumluk olarak dağıtılan miktar 41.041 ton olup peşin para ile veri-

len miktar ise 11.442 tondan ibarettir. Memleketimizde senede en az 300.000 ton kadar iyi vasıfta tohumluk ihtiyacı bulunduğuna göre dağıtılan ve verilen miktar ihtiyacın % 17 sine ancak te- kabül ediyor demektir.

1951 yılında bu miktar şimdiye kadar selektörden geçirilmiş, ilâçlanmış ve çuvallanmış olmak şartıyla 14 665 tonu peşin paralı olmak üzere 41 624 tonu bulmuştur. Bu rakama ilkbahar zira- ati için yapılacak tevziyatı da ilâve edecek olursak 50 000 tona yaklaşacağı ifade olunmaktadır.

İşletmelerde bahçe kültürü tesisatından olmak, 4170 dekarlık meyva bahçesi, 650 dekarlık bağ, 1826 dekar ağaç ve sebzelik tesis edilmiş olup 1951 yılında bunlardan tesbit olunan az bir bedel karşılığında 68 500 meyvalı, 149 000 meyvasız fidan ve 45 000 adet de bedelsiz fide tevziyatı ya- pılmıştır.

1952 iş programına göre meyvalı fidan sayısının 100 000, meyvasızların 500 000 ve sebze fi- danlarının ise 150 000 adedine iblâğ olunacağı anlaşılmıştır.

Hayvancılık işi bu müessesede henüz başlangıç halindedir. 1951 de ucuz bir bedel karşılı- ğında satılan koç sayısı 1 000 kadar olup 1952 de bunun biraz daha artırılmasına gayret oluna- cağı beyan edilmiştir.

1951 yılında satılan 150 erkek veya dişi damızlık sığır sayısının 1952 yılında da aynı miktarı muhafaza edileceği öğrenilmiştir.

Çeşitli ziraat alet ve makinelerinin kullanılma ve onarımlarını öğretmek için Ziraat Umum Müdürlüğü ile çalışma birliği yapılarak gerek Ankara merkez atelyesinde ve gerekse muhtelif üret- me çiftliklerinde makinist yetiştirme kursları açılmaktadır ki, 1951 de bu kurslarda yetişen makinist sayısı 335 tir. 1952 de bunun 600 adedine çıkarılması için gerekli tedbirlerin alınmakta olduğu be- yan edilmiştir.

Köylünün göreneğe ve tecrübeye verdiği kıymet ve ehemmiyeti göz önünde tutan Genel Müdürlü- ğün muhtelif işletmelerde tecrübe tarlası kurmuş olduğu, buralarda yerli ve islâh edilmiş çeşitlerin verim denemeleri, ekme zamanları, atılan tohum miktarları, gübreli ve gübresiz ziraat şekilleri ay- rı ayrı yerlerde gösterilmek suretiyle bir taraftan bu yöndeki araştırmalara ehemmiyet verildiği diğer taraftan da çiftçilere bunların tarla üzerlerindeki fark ve tesirlerinin gösterilmesine çalışıldığı ifade olunmuştur.

Muhtelif işletmelerin üretme tarlalarında tatbik edilmek suretiyle 1350 ton kimyevî gübre kulla- nılmış ve yekünü 79 000 dekârı bulan arazi gübrelenmiştir.

Yeraltı sularından istifade etmek üzere geçen yıl üç yerde artizyen kuyusu açılmasına başlanmış olup bu yıl da bu yoldaki çalışmaların artırılacağı anlaşılmıştır. Lüzumunda ve imkân nispetinde çiftçilere alet veya makine vermek suretiyle yardım yapıldığı gibi muhtelif bölgelerde olmak üzere 68 697 dekarlık çiftçi ekininin muayyen bârem üzerinden biçer - döğerle biçildiği, Ankara Merkez Atelyesinden kıymeti 51 120 lirayı bulan çeşitli yedek parçalarının müessese fiyatı üzerinden sa- tıldığı ve 41 i geçen ziraat makinesinin revizyonatâbi tutulduğu, diğer müesseselerde de 283 traktö- rün 215 biçerdöğerin, 349 çeşitli ziraat alet ve makinelerinin onarımı yapıldığı ve 983 adet çeşitli ye- dek parçalar verildiği anlaşılmış ve Genel Müdürlüğün görmekte olduğu bu nevi çiftçiye yardım iş- lerinin umumi masrafın hemen % 18 ne tekabül ettiği öğrenilmiştir.

Bütçenin gider kısmı :

1952 yılı katma bütçede teklif olunan gider miktarı 1951 yılında kabul edilen miktara göre yatırı- m dışında kalanların (A/1) 108 353 lira fazlasıyla 2 295 989 lira, yatırım giderlerinin (A/2) ise 785 000 lira fazlasıyla 1 170 000 lira olduğu ve umum fazlalığın da 893 353 lirayı bulduğu görülür.

Personel giderlerindeki fazlalık, Genel Müdürlüğün geçen yıl İktisadi Devlet Teşkilâtı manzumesi

içerisine alınacağından bahsile bir kısım müdür, müşavir veya memur kadrolarının (L) cetveline alınmaları neticesi olarak müşkül bir duruma düşmüş olan müessesenin bu yıl böyle bir düşüncenin mevzuubahs olmaması dolayısıyla (L) cetveline evvele alınmış olanlardan muhtelif derecedeki 46 memur kadrosunun yeniden serbest bırakılmasını ve 10 memur kadrosunun da cetvele iadesini istemiş olmasından ileri gelmektedir. Bu yüzden merkez memurları kadrosunda 67 500, İşletmeler kadrosunda da 60 800 liralık bir artış farkı meydana gelmektedir.

Henüz kanunu istihsal edilip salâhiyeti alınmadan kadro, unvan ve teşkilâta değişiklik yapmak idarede istikrarı sarsmak ve sarfolunan hizmet ve gayreti tezelzüle uğratmaktan başka bir işe yarayacağını kaydetmek isterim.

Tohum tevzi işlerine, bu yıl fazla bir hız verilmesi düşüncesiyle dağıtma, yollama ve fiş memuru gibi ücretliler kadrosunda artırımlar yapılmış ve bundan dolayı ücretler tertibinin işletmelere ait kısmında 11 700 lira bir fazlalık, merkezdekilere ait kadro da ise 420 lira bir eksiltme yapılmış olduğuna göre bu yılın ücretler tertibine 11 280 lira bir fazlalığın bulunduğu görülür.

Geçici hizmetlilerden merkeze ait bulunanların karşılığında geçen yıla göre bir fark yoktur. Eski idarelere ait hesap işlerinin tasfiyesinde çalıştırılan bu hizmetlilerin tasfiye muamelesinin 1952 yılında da aynı kesafeti muhafaza etmemesi lâzım geleceğinden geçen yılın kadrosunu taşmaması icabeder mütalâasındaım.

İşletmelere ait olan geçici hizmetliler kadrosundaki 13 500 liralık artış ise kuruluş kanunu gereğince açılacak olan kurslarda çalıştırılacak olan öğretmenlerin ücret ve yol masraflarının karşılığıdır.

Başka haklara ait olan 206 ncı bölümün 11 ncı maddesindeki 800 lira çocuk zammı artışı ile 209 ncü bölümdeki fazlalıklar kanuni icabatın birer neticesidir.

Geçen yıl merkez daireleri büro giderlerinde döşeme ve demirbaş tertibi bir madde halinde bulunuyordu. Bu yıl ayrı ayrı maddeler halinde yer almış olduklarından geçen yıl miktarını aynen muhafaza etmek üzere döşemeye 600, ve demirbaş 900 lira bir karşılık konmuştur.

İşletmeler ve merkez atelyesi büro giderleri kısmına ait döşeme ve demirbaş tertibi de yine ikiye ayırılarak geçen yıl tutarına göre 7 500 lira noksaniyle teklif olunmaktadır.

Merkez kira bedelleri bölümünde görülen 750 lira fazlalık geçen yıl genel müdürlük dairesinin bir aralık Orman Çiftliğine nakledilmiş, bu yıl tekrar Yenişehir ve eski Kombina binasına getirilmiş olmasından ileri gelmektedir.

İşletmelere ait kira bedellerindeki azalış ise bir kısım işletmelerde bina yaptırılmış ve kiralık binaların terkedilmiş olmalarındandır.

306 ncı bölümü teşkil eden giyecekler tertibindeki 300 lira fazlalık bir kısım müstahdemine bu yıl yapılması gereken palto karşılığıdır.

Bu yıl temsil giderleri üzere 403 ncü bölüme 5 000 lira bir masraf konmuştur. Müesseseleri gezmek, görmek için yerli, yabancı birtakım zevatın ziyarette bulduklarını, Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından da teşvik edilerek gelen bu ziyaretçilerin şimdiye kadar türlü muvazaa yoluyla ağırlanmaları çareleri arandığını gören genel müdürlük bu yıl bu gibilere sarfolunmak üzere bir bölüm açılmasını ve karşılık konmasını uygun bulmuştur.

Kuruluş Kanununun 28 ncı maddesi, en çok beş kilometre mesafede işletmedeki memur, hizmetli ve sürekli işçi çocuklarının okuyabilecekleri bir ilkokul bulunmadığı takdirde idarenin o gibi yerlerde Tarım Bakanlığının tasvibiyle ilkokul açar ve başka işletmelerden getirilecek çocuklar için de pansiyon yapabilir diyerek iki hükmü ihtiva etmektedir.

Bu yıl işletmelere yakın yerlerde ilkokul açılmış olması ve bir kısım yerlerde de Millî Eğitim Bakanlığınca öğretmen temin edilmiş bulunması dolayısıyla bu bölüm karşılığına lüzum kalmadığından kaldırılması genel müdürlükçe düşünülmüş ise de mevcut ve yürürlükte olan bir kanunun hükmünün ihmal edilmemesi lâzımgelceğinden karşılığının hiç olmazsa bir lira olarak gösterilmesi munasip görülmüş ve ondan dolayı da 407 nci bölümün 40 nci maddesindeki harçları maddesinden bir lira düşülerek buraya nakledilmiştir.

417 nci bölüm karşılığının kaldırılması ise işçi hesaplarının döner sermayeye ait bulunması sebebiyle muhtelif kanunlarla bunlar için verilmesi lâzımgelen sigorta primi, tazminat veya tedavi giderleri gibi masrafların da o hesaplarda yer alması icabedeceği düşüncesiyledir.

Yayın giderlerini ihtiva eden 451 nci bölümün 30 ncu maddesindeki 3 000 lira azalış hakiki bir azalış değildir. İndirilen bu rakam üzerine bir misli daha ilâve olunmak suretiyle fuar ve sergi giderleri ismi altında yeniden açılan 458 nci bölüme aktarılmıştır. Fuar ve sergi giderleri İzmir Fuarına yapılacak olan yardımdır.

461 nci pasif koruma giderleri bu idarede kuruluşundan beri ilk defa olarak teklif olunan bir tertiptir ki koruma tertibatı bulunmadığından bu yıl tedariki lüzumu duyulmuştur.

Makineli ziraatin memlekette gittikçe artmakta olması dolayısıyla yukarda da arzolunduğu veçhile çeşitli ziraat makinelerinin kullanma ve onarımlarını öğretmek üzere açılacak olan kurslarda yetiştirilecek öğrenci sayısının da artırılması lüzumu hissedilmekte, kurs giderlerinin de zaruri olarak o nispette yükseltilmesi iktiza etmekte olduğundan bu yıl bu tertibe 93 500 lira bir ödenek konmuştur.

Geçen yıl borçları 1499 lira artırılmış, eski yıllar borçları ise aynı olarak ipka olunmuştur.

601 nci bölüme bu yıl 15 000 liralık bir masraf konmuştur ki, bunun da 5433 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Zirai Kombine İdaresi işletmelerinde çalışırken ölen veya sakatlananlara yapılacak yardımdan ibaret olduğu bölümün ihtiva eylediği metinden anlaşılmaktadır.

Bu tertibin konmasına âmir olan 5433 sayılı Kanunun geçici 6 nci maddesi gözden geçirilecek olunursa bu madde hükmünden tazminatın yalnız kaza ve hastalık sebebiyle ölmüş bulunanların mirasçalarına verilebileceği tasrih edilmiş olduğuna göre sakatlananlara hiçbir tazminat verilmesi ihtimali kalmamakta ve şu halde bölüm meşruhatının da ona göre düzeltilmesi iktiza etmektedir.

Yatırımlar :

Bu yıl 17 yerdeki müessese binalarında onarımlar yapılması lüzum ve zarureti duyulmuş olduğundan 701 nci tertibe 18 200 lira fazlasıyla 53 200 lira teklif olunmaktadır.

Yapı işlerinde Alpaslan (Muş) işletmesine ait olup da çıkan arazi ihtilâfı yüzünden 1950 ödeneği ile inşa edilemeyen binanın bu yıl yapılması için 70 000 lira ve İzmir fuarında yeniden yapılacak bina için de 20 000 lira ki, toplam olarak 90 000 lira 741 nci bölümün 10 ncu maddesine konmuş bulunmaktadır.

20 nci maddedeki 526 800 liralık ödenek ise Alpaslan, Balâ ve Polatlı işletmelerinde yeniden ve Malyadaki mevcutlara ilâveten yapılacak olan lojmanlar içindir.

742 nci bölümdeki dağıtma tesisleri yapımı karşılığı olan ve geçen yıla göre 150 000 lira bir fazlalık gösteren 500 000 lira ödenek, işletmelerde elde edilen fazla mahsulün bir kısmının açıkta kalarak çürümelerini önlemek üzere yaptırılacak olan 20 adet saç hangarın ahım, gümrükleme, nakil ve inşa masrafları karşılığıdır ki, beherinin âzami 25 000 liraya mal olacağı düşünülmektedir.

Katma bütçenin gelir kısmı :

B cövelini teşkil eden gelir kısmı 3 460 989 lirası geçen yıla göre 1 249 853 lira fazlasıyla

kuruluş kanununun hükmü mucibince döner sermayenin sâfi kârından, 3 000 lirası da 2 000 lira noksaniyle memur lojmanlarından elde edilen kira bedellerinden ve 2 000 lirası ise 3 000 lira noksaniyle çeşitli gelirlerden olmak üzere 3 465 989 lira olarak tesbit olunmuştur.

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün döner sermayesine gelince :

Bu sermayenin itibari yekûnu 120 000 000 lira olup bunun 1950 bilânço rakamlarına göre ödenmiş kısmı 76 143 731,24 liradır.

Aynı bilânçoya nazaran 1950 yılında katma bütçe hissesi verilmeden sâfi kârı 5 574 083,86 lira olup Genel Müdürlük katma bütçe giderleri olan 2 143 647,14 lira düşüldükte o yılın sâfi kârının 3 430 436,72 lira olarak kaldığı görülür. Aynı yılın kasa ve bankalar mevcudu ise 16 046 728,87 liradır.

1951 yılı Bütçe Kanununun 9 nu maddesi gereğince Hazinesinin gelir kısmına Devlet Üretim çiftlikleri eski yıllar kârından ödenmesi iktiza eden 15 000 000 liradan bugüne kadar Maliyeye yatırılan miktar 11 350 000 liradır. İmkân hâsıl oldukça bakıyesinin de ödeneceği ifade olunmuştur. Genel Müdürlüğün yıllık sâfi kârı ile nakit mevcudu nazarı dikkate alınır sa levki bir defaya mahsus olsa dahi bu parayı ödemeye mecbur tutulmakla müesseselerin işletme ve inkişaf bakımından ne derece güçlüklerle mâruz kaldığını tahmin etmek güç değildir.

1952 yılı için tesbit olunan döner sermaye bütçesindeki gelir miktarı 39 525 413,70 lira olup gider miktarı ise 30 290 616,53 lira olarak tahmin edildiğine göre katma bütçe hissesi nazarı dikkate alınmadığı takdirde kârın 9 234 796,97 lirayı bulacağı ve 1952 katma bütçe tutarı olan 3 465 989 lira indirildiği zaman kârın da o nispette azalartk sâfi kârın meydana çıkacağı tabiidir. Bu arzolunan rakamlar zirai şartların normal ve fiyatların bugünkü konjoktüre göre hesap edilip elde edilen rakamlardır. Leh veya aleyhte vâkı olacak tahavvülât tabiatıyla kâr üzerinde o derecede bir değişiklik husule getirecektir.

Umumiyet itibariyle memurlar kadrolarını gözden geçirdiğimizde zam mevcut olmadığı ve yalnız (D) cetvelinde ufak zamlar yapıldığı, diğer idare masraflarında ise hizmeti aksatmıyacak şekilde tasarrufa gidildiği görülür.

Geçen yılda ek ödenek alınmamış ve fakat bir kısım bölümler arasında yekûnu 16 969 lirası bulan aktarmalar yapılmış olduğu gibi yeniden de 42 200 liralık bir aktarma teklifinde bulunmaktadır.

R formülünde yapılan değişiklikler yeniden ilâve olunan ve kurs giderlerine ait bulunan hüküm ile bâzi kelime ve cümle tashihlerinden ibarettir.

Yeni açılacak arazi ödeneği olmak üzere serbest bırakılan karşılık paralardan Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü emrine 9 000 000 liranın tahsis edildiği açıklanmıştır.

İleride iskâna tahsis edilmek üzere Ceylânpınar'da açılması düşünülen arazi miktarı 1 000 000 dekadardır. 1951 yılında makinç ve sair cihazlarla akar yakıt, personel ve sair masraflar için bu paradan 6 329 350 lirasının sarfolunacağı, 1952 yılı için tesbit olunan miktarın ise Tarım Bakanlığı bütçesinin 772 nei bölümünün 30 nu maddesinde görüleceği ve hile 500 000 lira bulunduğu anlaşılır. Geriye kalan 2 170 650 lira 1953 yılı Bütçesinde sarfedilmek üzere ayrılmıştır.

Bütçe Kanunu tasarısı hükümlerinde ise hiçbir değişiklik olmayıp 1951 yılınınkinin aynıdır.

Mütalâa ve temenniler :

Memleketimizde küçük çiftçi işletmelerinin çoğunlukta bulunması ve bunlar için bilhassa beygir ile çalışmanın hem hal ve hem istikbal bakımından işletmenin bünyesi icabı olarak daha verimli ve kârlı olacağı mülâhazasıyla bu müessesenin yıllık çalışma programlarında hayvancılığa daha fazla ehemmi-

yet verilmesini ve bilhassa haralarımızla iş birliği yaparak koşum hayvanları damızlığı üretilip çiftçilerimizin ellerine geçmesinin sağlanmasını temenniye şayan görürüm.

Aynı mülâhazanın askerî bakımdan da bir fayda sağlayacağı düşüncesiyle ehemmiyeti büsbütün artar.

2. Bulunduğu müsait şartlar dolayısıyla müessesenin tavukçuluğa da ehemmiyet vermesi ve bilhassa ıslah edilmiş yerli einslerin üretilip damızlık olarak dağıtılmasına vasıta olması mümkündür.

3. Köylüyü topraklandırma veya yeter toprak sahibi kılma dâvası üzerinde durulur, haricî veya dâhili iskân işi bir mesele halinde mevcut bulunurken Devlet üretme çiftlikleri işletme sahalarının genişletilmesinden ziyade daha mütekâsif ziraat usullerine baş vurulmasını ve tohum ıslah istasyonlarıyla iş birliği yapmasını ve memleketimizde münavebe sisteminin her bölgede yerleşmesine örnek olacak bir işletme şeklinin tatbik olunmasını zarurî görürüm.

4. Kuruluş Kanununun 15 nci maddesi, döner sermayeye ait işletmeler bilânço kâr ve zarar hesaplarıyla Genel müdürlükçe tanzimi iktiza eden umumi bilânço, kâr ve zarar hesaplarının takvim yılı sonundan itibaren üç ay içinde incelenmek üzere Genel Murakabe Kuruluna tevdi olunmasını ve Murakabe Kurulunun raporu ile bilânçonun Genel Müdürlüğün mütaakıp yıl bütçesi tasarisına eklenerek Büyük Millet Meclisine sunulmasını âmirdir.

İlga edilen idarelerin tasfiye işlerinin uzaması dolayısıyla umumi bilânçonun ancak Aralık ayı sonlarında tanzim olunduğu ve bundan dolayı da 15 nci madde hükmüne göre Genel Murakabe Kurulu raporunun sağlanamadığı öğrenilmiştir. Önümüzdeki yıl bütçesinde kanun hükmünün yerine getirileceğini hem lüzumlu ve hem faydalı bulmaktayım.

5. İdarenin muhtelif subelerine ait vazifelerde mevcut Kuruluş Kanunu dışında değiştirmeler yapılmak ve sonradan tekrar kanun hükümlerine uyulmak gibi müessese bünyesinde istikrarı sarsacak verimli çalışmalara engel olacak bir idare sisteminin tekerrür etmemesi temenniye şayan dır.

6. Kuruluş Kanununun muhtelif maddeleri tüzük veya yönetmelik tanzimini emretmektedir. Bunlardan bir kısmı tanzim edilmiş ise de 7 nci maddede yazılı bulunan ve merkez ve işletmelerdeki görevlere ait bulunan tüzük ile 19 ncu maddedeki taksitli satışların şekil ve esaslarını gösterecek olan yönetmelik henüz tesbit, tasdik edilerek yürürlüğe konmamıştır. Bunların da bir an evvel ikmal edilmesi icabeder.

7. Geçici hizmetliler arasında daimî mahiyet arzeden kadroların bulunduğu anlaşılmaktadır. Bunlardan (D) cetveline girebilecek olanlarına bundan böyle (E) cetvelinde yer verilmemesi uygun olur.

8. Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü bir istihsal müessesesidir. Bu meyanda kendisine verilen âmme hizmetini de görmektedir. İstihsalât, zirai bir mevzu olduğundan çalışmalar yaz ve kış, gece ve gündüz devam etmekle beraber tabiatın doğrudan doğruya tesiri altında bulunmak suretiyle zor şartları taşımakta ve aynı zamanda bilgiye ve tecrübeye dayanmaktadır. Bu gibi şartlar içinde çalışan kimselerden beklenen randımanın alınabilmesi için kendilerini teşvik edici ve ehliyeti gözetici bir barem sistemine tâbi tutulmalarını faydalı bulurum.

Komisyonun yüksek takdirine arz olunur.

Mardin Milletvekili

Rıza Erten

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/274

Karar No. 30

25 . I . 1952

Yüksek Başkanlığa

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başbakanlığın 30 . XI . 1951 tarihli ve 6/3853 sayılı tezkeresiyle sunulan kanun tasarısı komisyonumuza havale olunmakla Tarım Bakanı, Maliye Bakanlığı temsilcisi ve Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüldü.

Genel Müdürlüğün 1952 yılı Bütçesini komisyon adına inceleyen raportörün raporu okunmuş ve gerekli incelemeler yapıldıktan, sorular üzerine Bakandan tamamlayıcı izahat alındıktan sonra bölümlerin tatbikına geçilmiştir.

Gider Bütçesinin A/1 işaretli kısmı geçen yıl nazaran (108 353) lira fazlalıkla (2 295 989) lira ve yatırım kısmını teşkil eden A/2 işaretli kısmı ise yine 1951 Bütçesine nispetle (785 000) lira fazlalıkla (1 170 000) lira olarak Hükümetçe tesbit ve teklif edilmiş bulunmaktadır.

A/1 işaretli kısımdaki artışın; Genel Müdürlüğün İktisadi Devlet Teşekkülleri câmiasına katılacağı düşüncesiyle (L) cetveline evvelce alınmış bulunan kadroların hizmetin aksaması maksadıyla 1952 yılında serbest bırakılmasından ve A/2 işaretli yatırım kısmındaki artışın ise Alparslan (Muş) İşletmesinde ve İzmir fuarında yaptırılacak binalar ile Alparslan, Balâ ve Polatlı işletmelerinde yeniden ve Malya'daki mevcutlara ilâveten yaptırılacak lojmanlar inşaatı olarak konulan ödeneklerden ve işletmelerde elde edilen fazla mahsulün çürümelerini önlemek üzere (20) aded sağ hangârın satınalma, gümrük, nakil ve inşa gibi masrafları karşılığı olarak bütçede yer almasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Genel Müdürlüğün 1952 yılı giderlerini gös-

teren A/1 ve A/2 işaretli cetvellerde Hükümetçe tesbit ve teklif olunan miktar komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

1952 yılı Gelir Bütçesi; adı geçen Genel Müdürlüğün giderlerini karşılamak üzere döner sermayenin yıllık sâfi gelirinden ayrılmış bulunan (3 460 989) lira ile geçitli gelirler ve memur lojmanlarından alınacak kira bedellerinden (5 000) lira ki ceman (3 465 989) lira olarak teklif edilmiş olup bu miktar komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu tasarısı, Hükümetin teklifi veçhile komisyonumuzca da aynen kabul olunarak eki bulunan cetvelleri ile birlikte Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
İstanbul	Burdur	Çanakkale
E. Adakan	F. Çelikbaş	E. Kalafat
Kâtip		
Sivas	Afyon K.	Antalya
H. İmre	A. Veziroğlu	A. Sarıoğlu
Aydın	Bilecik	Bolu
E. Menderes	Y. Üresin	M. Güçbilmez
Bolu	Bursa	Diyarbakır
İ. Gülez	K. Yılmaz	M. Ekinci
Elâzığ	Gümüşane	İstanbul
Ö. F. Sanaç	K. Yörükoğlu	S. Oran
Kastamonu	Kırklareli	Konya
H. Türe	Ş. Bakay	M. Â. Ülgen
Konya	Malatya	Mardin
R. Birand	M. S. Eti	R. Erten
Ordu	Sinob	Trabzon
R. Aksoy	S. Somuncuoğlu	S. F. Kalaycıoğlu
	Urfa	
	F. Ergin	

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1. — Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için, bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (2 295 989) lira ve yatırım giderleri için de, bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (1 170 000) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1952 Bütçe yılı giderlerine karşılık olan gelirler, bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 465 989) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğüne, 1952 Bütçe yılında elde edilecek gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler, bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin tarh ve tahsiline 1952 Bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 4. — Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü'nün, 30 . VI . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine giren hizmetlilerine ait kadrolar, bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir. 3656 sayılı Kanununun 9 ncu maddesi gereğince geçici mahiyetteki hizmetler için Bakanlar Kurulu kararı ile kadro alınabilecek tertipler, bağlı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu kadrolar, ertesi yıl bütçe tasarısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Bunların eldeki kadrolara ek olmaması şarttır.

MADDE 5. — Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü kuruluşu hakkındaki 7 . VI . 1949 tarihli ve 5433 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolardan, ilişik (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1952 Bütçe yılında kullanılamaz.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkan ve 1951 yılı Bütçesinin ait olduğu tertibinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları hizmet bölümlerinden bu bölüme Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

1928 - 1950 bütçe yıllarına ait olup da Muhase-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

bei Umumiye Kanununun 93 ncu maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar, 1952 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertipleri veya 3 ve 4 ncu kısım bölümleri ile yatırım bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümlerine Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 7. — Gider bölümlerinden yapılacak harcaınmalara ilişkin formül, bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 8. — Bu kanun hükümleri 1 Mart 1952 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu Maliye ve Tarım Bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı ve
İçişleri B. V.
Millî Savunma Bakanı
H. Köymen
Dışişleri Bakanı

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri
Eko. ve Ticaret Bakanı

G. ve Tekel Bakanı

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

İşletmeler Bakanı
H. Gedik

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
ve Dışişleri B. V.
S. Ağaoğlu
Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu
İçişleri Bakanı

Maliye Bakanı ve
Ekonomi ve Ticaret
Bakanı Vekili
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu
Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen
Çalışma Bakanı ve
Güm. ve T. B. V.
N. Özsan

B. K.

MADDE 7. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Ayniyle Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Ayniyle kabul edilmiştir.

A/1 - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel giderleri</i>					
I - Aylıklar ve ücretler					
201		Aylıklar			
	11	Merkez memurları aylığı	255 900	323 400	323 400
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi memurları aylığı	880 900	941 700	941 700
	21	Merkez memurları açık aylığı	5 000	2 000	2 000
	23	İşletmeler ve merkez atelyesi memurları açık aylığı	5 000	3 000	3 000
		Bölüm toplamı	1 146 800	1 270 100	1 270 100
202		Ücretler			
	21	Merkez hizmetlileri ücreti	104 100	103 680	103 680
	23	İşletmeler ve merkez atelyesi hizmetlileri ücreti	289 200	300 900	300 900
		Bölüm toplamı	393 300	404 580	404 580
203		Geçici hizmetliler ücreti			
	11	Merkez geçici hizmetlileri üc- reti	41 100	41 100	41 100
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi geçici hizmetliler ücreti	1	13 500	13 500
		Bölüm toplamı	41 101	54 600	54 600
II - Başka haklar					
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar			
	11	Merkez memurları çocuk zam- mı	11 000	11 000	11 000
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi memurları çocuk zammı	20 000	28 000	28 000

B.	M.	Ödenegin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
	21	Merkez memurları doğum yar- dımı	3 000	2 000	2 000
	23	İşletmeler ve merkez atelyesi memurları doğum yardımı	4 000	4 000	4 000
	31	Merkez memurları ölüm yardı- mı	3 000	3 000	3 000
	33	İşletmeler ve merkez atelyesi memurları ölüm yardımı	6 000	6 000	6 000
	40	Yakacak zammı	750	750	750
		Bölüm toplamı	47 750	54 750	54 750
	0	Yabancı dil bilenlere 3656 sa- yıli Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mü- kâfatı	1 500	0	0
	209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapıla- cak ödemeler			
	11	% 5 emekli ve % 25 giriş kese- nekleri ile artış farkları	84 705	91 832	91 832
	12	% 1 ek karşılıkları	15 401	16 697	16 697
	13	Emekli ikramiyesi	20 000	16 500	16 500
	14	Sandık yönetimi giderleri	3 642	4 629	4 629
	15	Diğer ödemeler	1	1 000	1 000
		Bölüm toplamı	123 749	130 658	130 658
	210	Temsil ödeneği	2 100	2 100	2 100
	218	5433 sayılı Kanunun 27 nci maddesi gereğince veznedar ve yardımcılarına verilecek kasa tazminatı	15 375	10 000	10 000
		İkinci kısım toplamı	1 771 675	1 926 788	1 926 788
		<i>Üçüncü kısım - Yönetim giderleri</i>			
	301	Merkez daireleri büro giderleri			
	10	Kırtasiye	6 000	4 000	4 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951 Yılı ödenęi Lira	1952 yılı için Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	20	Döşeme	1 500	600	600
	30	Demirbaş	0	900	900
	40	Öteberi giderleri	5 000	5 000	5 000
	50	Aydınlatma	3 500	2 500	2 500
	60	Isıtma	6 000	4 500	4 500
		Bölüm toplamı	22 000	17 500	17 500
302		İşletmeler ve merkez atelyesi büro giderleri			
	10	Kırtasiye	14 200	10 000	10 000
	20	Döşeme	13 500	2 000	2 000
	30	Demirbaş	0	4 000	4 000
	40	Öteberi giderleri	25 000	5 000	5 000
	50	Aydınlatma	18 000	10 000	10 000
	60	Isıtma	30 000	25 000	25 000
		Bölüm toplamı	100 700	56 000	56 000
303		Basılı kâğıt ve defterler	20 000	15 000	15 000
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri			
	11	Merkez posta ve telgraf ücret- leri	15 000	5 000	5 000
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi posta ve telgraf ücretleri	12 000	4 000	4 000
	21	Merkez daireleri telefon gider- leri	7 000	7 000	7 000
	23	İşletmeler ve merkez atelyesi telefon giderleri	2 000	2 000	2 000
		Bölüm toplamı	26 000	18 000	18 000
305		Kira bedeli			
	11	Merkez	9 000	9 750	9 750
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi	7 359	3 500	3 500
		Bölüm toplamı	16 359	13 250	13 250
306		Giyecekler	1 700	2 000	2 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
307		Yolluklar			
	10	Sürekli görev yolluğu	10 000	10 000	10 000
	20	Geçici görev yolluğu	35 000	30 000	30 000
	30	Müfettişler yolluğu	15 000	15 000	15 000
	41	Yabancı memleketler yolluğu	1	1	1
		Bölüm toplamı	60 001	55 001	55 001
308		4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları			
	11	Merkez	4 000	4 000	4 000
	13	İşletmeler ve merkez atelyesi	8 000	8 000	8 000
		Bölüm toplamı	12 000	12 000	12 000
309		Taşıtlar giderleri			
	21	Merkez taşıtları işletme giderleri	5 000	5 000	5 000
	22	Merkez taşıtları onarma giderleri	1 200	1 200	1 200
		Bölüm toplamı	6 200	6 200	6 200
		Üçüncü kısım toplamı	264 960	194 951	194 951

*Dördüncü kısım - Daire
hizmetleri*

403		Temsil giderleri	0	5 000	5 000
407		Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler			
"	30	Geri verilecek paralar	5 000	250	250
	40	Mahkeme harçları	1 000	1 000	999
		Bölüm toplamı	6 000	1 250	1 249

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenēği Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
416		5433 sayılı Kanununun 28 nci maddesi gereğince okul giderleri	25 000	0	1
0		5433 sayılı Kanununun 29 ncu maddesi gereğince yapılacak ödemeler			
0		4772 ve 5417 sayılı kanunlar gereğince İşçi Sigortaları Kurumuna yapılacak ödemeler	40 000	0	0
0		Sürekli işçilere verilecek tazminat ve tedavi giderleri	20 000	0	0
		Bölüm toplamı	60 000	0	0
419		Mahkeme giderleri	10 000	10 000	10 000
451		Yayın giderleri			
	10	Satınalma ve abone	2 000	2 000	2 000
	20	Başka her çeşit giderler	1 000	1 000	1 000
	30	Çiftçiye yeni ziraat usullerini ve çeşitlerini tanıtmaya giderleri	7 000	4 000	4 000
		Bölüm toplamı	10 000	7 000	7 000
456		Düşünülmeyen giderler	15 000	5 000	5 000
458		Fuar ve sergi giderleri	0	6 000	6 000
461		Pasif korunma giderleri	0	5 000	5 000
476		Kurs giderleri	0	93 500	93 500
		Dördüncü kısım toplamı	126 000	132 750	132 750

Beşinci kısım - Borçlar

501		Geçen yıl borçları	1	1 500	1 500
502		Eski yıllar borçları	25 000	25 000	25 000
		Beşinci kısım toplamı	25 001	26 500	26 500

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Yılı 1951 ödenęi Lira	Hükümetçe 1952 yılı için istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
		<i>Altıncı kısım - Yardımlar</i>			
601		5433 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Zirai Kombinalar İdaresi işletmelerinde çalışırken ölenlerin mirasçılarına yapılacak yardımlar	0	15 000	15 000
		Altıncı kısım toplamı	0	15 000	15 000
KISIMLAR TOPLAMI					
		İkinci kısım toplamı	1 771 675	1 926 788	1 926 788
		Üçüncü kısım toplamı	264 960	194 951	194 951
		Dördüncü kısım toplamı	126 000	132 750	132 750
		Beşinci kısım toplamı	25 001	26 500	26 500
		Altıncı kısım toplamı	0	15 000	15 000
		GENEL TOPLAM	2 187 636	2 295 989	2 295 989

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

I - Onarmalar

701		Bina onarımı	35 000	53 200	53 200
741		Yapı işleri			
	10	İşletmeler idare binaları yapımı	0	90 000	90 000
	20	İşletmeler memurları konutları yapımı	0	526 800	526 800
		Bölüm toplamı	0	616 800	616 800
742		Dağıtma tesisleri yapımı	350 000	500 000	500 000
		Yatırımlar toplamı	385 000	1 170 000	1 170 000

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı tahminleri	Hükümetçe tahmin edilen	Komisyoneca tahmin edilen
			Lira	Lira	Lira
1		Döner sermayenin yıllık sâfi gelirinden ayrılacak katma bütçe giderleri karşılığı	2 211 136	3 460 989	3 460 989
2		Memur lojmanlarından alınacak kira bedelleri	5 000	3 000	3 000
3		Çeşitli gelirler	5 000	2 000	2 000
Toplam			2 221 136	3 465 989	3 465 989

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları

Çeşidi	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
Kanun	7 . 6 . 1949	5433	Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu

D - CETVELİ

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
<i>MERKEZ</i>			Başodacı	1	135
Makine kontrolörü	2	400	Odacı	8	110
Tercüman	1	550	Santraleci	1	175
Ressam	1	300	Baş fennî tesisatçı	2	625
Fiş memuru	2	225	Fennî tesisatçı	1	400
Dosyacı	1	200	» »	1	250
Daktilo	5	225	<i>İşletmeler ve merkez atelyesi</i>		
»	4	200	Daktilo	2	200
Depo memuru	1	225	»	6	175
Şoför	1	275	»	7	150
Kaloriferci	1	200	»	3	125
Gece bekçisi	1	150	Depo şefi	1	400
» »	1	125	Depo memuru	5	250
Dağıtıcı	2	175	» »	5	225

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Depo memuru	5	200	Fiş memuru	5	200
» »	5	175	» »	5	175
» » yardımcısı	5	200	Yetmiş hastabakıcı	8	225
» » »	5	175	» » »	6	175
» » »	7	150	Atelye başteknisiyeni	1	625
» » »	1	125	» teknisiyeni	3	550
Dağıtma memuru	16	250	Ressam	1	300
Yollama memuru	4	225	Atelye yollama memuru	1	250
Fiş memuru	2	250	» » »	1	175
» »	5	225	» idare memuru	1	250

E - CETVELİ

B. M. Ödeneğin çeşidi

203	Geçici hizmetliler ücreti
11	Merkez geçici hizmetliler ücreti
12	İşletmeler ve merkez atelyesi geçici hizmetliler ücreti

L - CETVELİ

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ			8	Fidanklık uzmanı	1	50
				9	» »	1	40
4	Uzman Müşavir (uzmanlık yeri)	2	90	8	Makine ekipleri şefi	3	50
3	Yapı işleri uzmanı (Y. Müh. veya Y. Mimar Uz. Yeri)	1	100	9	» » »	3	40
9	Şef	1	40	10	» » »	3	35
10	»	1	35	9	Ayniyat memuru	2	40
11	Memur	1	30	10	» »	2	35
12	»	1	25	11	» »	2	30
13	»	2	20	10	Ambar memuru	5	35
11	Saymanlık memuru	1	30	11	» »	5	30
	<i>İşletmeler ve Merkez Atelyesi</i>			12	» »	5	25
4	Müdür (Uzmanlık yeri)	5	90	11	Memur	4	30
5	» » »	6	80	12	»	4	25
6	» » »	2	70	13	»	4	20
8	Şube şefi	5	50	14	»	4	15
9	» »	3	40	7	Sorumlu sayman	2	60
10	» »	7	35	8	» »	2	50
				9	» »	3	40
				11	Veznedar	2	30
				12	»	2	25
				13	»	3	20
				11	Sorumlu saymanlık memuru	7	15

R - CETVELİ

Bölüm 301 — Merkez daireleri büro giderleri

Madde 40 — Öteberi giderleri

- kutlama ve şenlik giderleri;
- Kırtasiye, matbu evrak ve malzeme yollarında ambalaj giderleri ve nakliyeleri;
- Reklâm nev'inden olmıyan ilânlar ücretleri;
- Temizlik giderleriyle su ve buz giderleri;
- Âcil tıbbi müdahaleler için bulundurulması icap eden ilaç ve sıhhi malzeme bedelleri de bu maddeden ödenir.

Bölüm 305 — Kira bedeli

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü Merkez ihtiyacı için kiralanacak her türlü binaların kiralari ve bunların konturat giderleri bu bölümden ödenir.

Bölüm 306 — Giyecekler

Başodacı ve odacıların elbise, ayakkabı, dağıtıcı ve şoförün elbise ve ayakkabı giderleri bu bölüme dahildir.

Bölüm 307 — Yolluklar

Merkez ve işletmelerin bilmünüm yollukları buradan ödenir.

Bölüm 309 — Taşıt giderleri

Genel Müdürlüğün merkez hizmet arabalarının işletme, onarma ve garaj giderleriyle genel müdürlüğün merkez hizmetlerinde kullanılan bisiklet gibi arabaların işletme ve onarma giderleri bu bölüme dahildir.

Bölüm 451 — Yayın giderleri

Devlet üretme çiftliklerini ve faaliyetlerini halka ve ilgililere tanıtma için yapılacak reklâm ve neşriyat giderleri bu bölümden ödenir.

Bölüm 476 — Kurs giderleri

Açılacak kursların her türlü giderleri bu bölümden ödenir.

*Bakanlar Kurulunun 29 . III . 1951 gün.ve 12746 sayılı kararıyle
1951 yılında tatbik edilen (E) cetveline ait isimli kadro*

Aded	Aylık ücret	Senelik tutarı	Görevin adı
1	525	6 300	
1	475	5 700	
1	425	5 100	Baştasfiyeci
1	400	4 800	» yardımcısı
1	275	3 300	Tasfiyeci fiş memuru
2	250	6 000	» » »
2	225	5 400	» » »
1	200	2 400	» kâtip
1	175	2 100	» »
			» Daktilo
11		41 100	» »